

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ"ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО: (П)
(Д-Р ИВАН ИВАНОВ)

(Дата на утвърждаване: 20.04.2022 г.)

УКАЗАНИЯ
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СХЕМА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

„Помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери в резултат на природни бедствия”, настъпили през 2021 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правно основание

1.1. Чл. 30, параграф 1, 2, 3, 4, 5 „а” и 6 от Регламент (ЕС) № 702/2014 г. от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар приложения на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 г. на Комисията, изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година за изменение на регламенти (ЕС) № 702/2014, (ЕС) № 717/2014 и (ЕС) № 1388/2014 по отношение на периода на прилагането им и други съответни адаптации (Регламент (ЕС) 2020/2008);

1.2. Одобрена от Европейската комисия пренотификация на схема на държавна помощ „Помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери“, с регистрационен номер SA.63684, публикувана в регистъра на държавните помощи на 05.07.2021 г.

1.3. Чл. 12, ал.1, т.2 и чл. 12, ал.2, т.1, буква „а” от Закона за подпомагане на земеделските производители;

1.4. §1, т.24 на Допълнителни разпоредби на Закона за животновъдството;

1.5. Решения на Управителния съвет (УС) на ДФ „Земеделие“, Протокол № 189 от 02.03.2022 г. и Протокол № 191 от 13.04.2022 г.

2. Цел на помощта - компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства в сектор „Животновъдство”, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия и от природни бедствия.

3. Вид подпомагане - състои се в директни помощи на земеделските стопани.

4. Бенефициери

4.1. Помощта се предоставя на физически лица, еднолични търговци и юридически лица, регистрирани като земеделски стопани съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;

4.2. Земеделските стопани да нямат изискуеми задължения към Държавен фонд „Земеделие”;

4.3. Земеделските стопани да нямат изискуеми публични задължения към държавния бюджет;

4.4. Помощ за компенсиране на материални щети по чл. 30, параграф 5, буква „а” от Регламент (ЕС) № 702/2014 по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни

кошери, които щети са причинени от природни бедствия, се предоставя на малки, средни и големи предприятия¹ по смисъла на Регламент (ЕС) № 702/2014;

4.5. За компенсиране на щети по чл. 30, параграф 5, буква „а” от Регламент (ЕС) № 702/2014 г. бенефициери могат да бъдат предприятия в затруднение по смисъла на чл. 2(14) от Регламент (ЕС) № 702/2014;

4.6. На подпомагане подлежат земеделски стопани, **включени в ИЗГОТВЕН ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО (МЗМ), РЕГИСТЪР С ИЗДАДЕНИ КОНСТАТИВНИ ПРОТОКОЛИ ОТ ОБЛАСТНИТЕ ДИРЕКЦИИ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ (ОДЗ)** за унищожени от природни бедствия селскостопански животни и пчелни кошери и пчелни семейства;

4.7. През 2022 г., по настоящата схема за държавна помощ се подпомагат земеделски стопани, включени в Регистъра на МЗМ на издадените констативни протоколи, за щети през 2021 г.

5. Бюджет

Годишен бюджет по помощта за 2022 г.: **1 000 000 лв.**, в т. ч. **70 317 лв.** за унищожени селскостопански животни, пчелни кошери и пчелни семейства през 2021 г.

Размерът на помощта се определя в бюджета на ДФ „Земеделие” и е в рамките на максималния бюджет.

Размерът на помощта за всяка година (годишен размер) се определя в годишния бюджет на ДФ „Земеделие” и се предоставя след решение на УС на ДФ „Земеделие” в рамките на максималния бюджет.

Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на определения годишен бюджет, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размера на помощта на всеки заявител.

6. Срок на прилагане: от 05.07.2021 г. (датата на разписката за получаване с идентификационен номер на помощта от Европейската комисия, съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 702/2014), до 31.12.2022 г. или до изчерпване на финансовия ресурс.

7. Допустими разходи и размер на помощта

7.1. Държавната помощ се предоставя за щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери, вследствие на природни бедствия;

По реда на чл. 30 от Регламент (ЕС) № 702/2014 г. държавната помощ ще бъде предоставяна за щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери вследствие на природни бедствия.

По смисъла на чл. 30, параграф 5, буква „а” от Регламент (ЕС) № 702/2014, допустимите за компенсиране са материалните щети за унищожени пчелни семейства и унищожени селскостопански животни и пчелни кошери от неблагоприятно климатично събитие, приравнено на природно бедствие и от природни бедствия. Допустимите разходи са щетите, възникнали като пряко последствие от природното бедствие, оценени от публичен орган, от независим експерт или от застрахователно предприятие.

На основание на чл. 30, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 702/2014, изчисляването на материалните щети се основава на икономическата стойност на засегнатия актив преди бедствието. Те не могат да надхвърлят намалението на справедливата пазарна стойност, причинено от бедствието, по-специално разликата между стойността на имуществото непосредствено преди и непосредствено след събитието.

По отношение на чл. 30 от Регламент (ЕС) № 702/2014 - Компенсации ще бъдат изплащани за материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери, които щети са причинени от природни бедствия по силата на чл.2, параграф 9, а именно **земетресения, лавини, свлачища и наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари, възникнали по естествен път.**

¹ Малки и средни предприятия или „микро-, малки и средни предприятия” означава предприятия, които изпълняват критериите, посочени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) №702/2014 на Комисията: „Категорията на микро-, малките и средните предприятия обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.”

„Голямо предприятие” означава предприятие, което не изпълнява критериите, определени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) №702/2014 на Комисията.

На базата на данни от Системата за агропазарна информация – САПИ ЕООД за средни пазарни цени за кг/ж.т. по видове и категории селскостопански животни, в т.ч. и на чистопородни разплодни животни, отводки и кошери /по системи/, МЗм определя индивидуалния размер на помощта по видове и категории животни за щетите, настъпили през съответната календарна година и изготвя предложение до Управителния съвет на Държавен фонд “Земеделие”.

7.2. Във връзка с изискванията на чл. 30 (8) от Регламент (ЕС) № 702/2014, помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащания по застрахователни полици, са ограничени до 100% от допустимите разходи. Предвид това, помощта се намалява с плащанията по застрахователни полици и други плащания, получени за компенсиране на допустимите по схемата щети.

7.3. Помощ няма да бъде изплащана по смисъла на чл.30 (5) т. „а” от Регламент (ЕС) № 702/2014 за компенсиране на щети, причинени от природни бедствия на сгради, оборудване и др.

7.4. Изчисляване на загубите и определяне на размера на помощта

Загубите за загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства ще бъдат изчислявани на равнището на отделния бенефициер.

МЗм определя общия брой на загиналите селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства по информация на ОДЗ.

7.5. Размер на помощта по видове и категории животни:

Животни по видове и категории, подлежащи на обезщетение	Единична цена лв./брой
пчелни семейства	119.00
пчелни кошери	106.00
овце-майки над 12 мес.	158.40

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОМОЩТА

1. Министърът на земеделието или оправомощено от него лице издава заповед за сформирание на постоянни експертни комисии за установяване вида и броя на загиналите селскостопански животни и унищожените пчелни кошери и пчелни семейства;

2. При подадено заявление от земеделските стопани, експертните комисии, за целите на удостоверяване на щетите се извършват проверки на място, непосредствено след настъпилото природно бедствие, като издават констативни протоколи за материалните щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства. Констативните протоколи се заверяват минимум от трима представители на отделни структури на МЗм.

3. При проверката на място се извършва фактическа проверка за установяване на броя загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства, спрямо наличните преди събитието, в т.ч. и животните под селекционен контрол;

4. Протоколи за удостоверяване на щети

Протоколи по чл.30 от Регламент (ЕС) № 702/2014 - след приключване на процедурата по издаване на констативни протоколи, Областните дирекции „Земеделие“ предоставят в МЗм попълнени регистри на протоколите, които се изпращат на Държавен фонд “Земеделие”.

5. МЗм изготвя насоки за дейността на експертните комисии и обобщава информацията, получавана от Областните дирекции „Земеделие“ за издадените констативни протоколи;

6. Констативните протоколи и/или протоколите се издават за даден период за съответната календарна година и по отделно за всяко природно бедствие, непосредствено след възникване на щетите;

7. Неблагоприятните климатични събития и природните бедствия се обявяват със заповед на министъра на земеделието.

8. Във връзка с изискванията на чл. 30 (8) от Регламент (ЕС) № 702/2014, помощта и всички други плащания, получени за компенсиране на щетите, включително плащанията по застрахователни полици, са ограничени до 100 % от допустимите разходи.

9. Размерът на държавната помощ (за загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства, в резултат на неблагоприятно климатично събитие, приравнено на природно бедствие и природни бедствия), указанията за прилагане на помощта и сроковете за изплащане се определят с решение на УС на ДФ „Земеделие”. Фондът определя индивидуални компенсации на всеки земеделски стопанин.

10. Лицата, които имат издадени протоколи, кандидатстват за подпомагане в Областните дирекции на ДФ „Земеделие” (ОД на ДФЗ) по постоянен адрес на физическото лице (при кандидатстване на физическо лице) и по седалището на едноличния търговец и юридическото лице (при кандидатстване на едноличен търговец и на юридическо лице). ОД на ДФЗ извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението.

11. ДФ ”Земеделие” информира земеделските стопани за размера на изплатената държавна помощ

III. ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

1. Заявление за подпомагане, генерирано от системата на ДФ „Земеделие”;

2. Извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална/активна регистрация за земеделския стопанин (*проверката се извършва от служител на съответната ОД на ДФЗ*).

3. Извлечение от Системата Вет Ис на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) (*проверката се извършва от служител на съответната ОД на ДФЗ*).

4. Разпечатка от проверка за наличие или липса на публични задължения към държавния бюджет (*проверката се извършва от служител на съответната ОД на ДФЗ служебно, от официалната интернет страница на НАП*).

5. Оригинален констативен протокол за материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства, вследствие на природни бедствия неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие.

6. Застрахователна полица, удостоверяваща застраховането на засегнатите селскостопански животни или пчелни кошери през годината на обявяване на събитието (оригинал или копие, заверено от застрахователната компания) – прилага се в случай на застраховане;

7. Документ, доказващ изплащането на застрахователната щета вследствие на настъпилото природно бедствие.

8. Пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

IV. СРОКОВЕ НА ПОМОЩТА

1. Срок за подаване на заявления за неблагоприятно климатично събитие, приравнено на природно бедствие – тежка суша: **от 26 април до 05 май 2022 г.**

2. Срок за изплащане на средствата: **до 20 май 2022 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, само при наличие на депозирано заявление, в периода посочен в т. 1, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

V. КОНТРОЛ И ОТГОВОРНОСТИ/СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

1. Помощта съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз в областта на държавните помощи;

2. Помощта, съгласно тази схема може да се натрупва с:

- всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки се отнасят до различни установими допустими разходи;
- всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които частично или напълно се припокриват, само ако това натрупване не води до надвишаване на най-високия интензитет на помощта или размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент;
- с помощ de minimis за едни и същи допустими разходи, ако в резултат на това натрупване интензитетът на помощта или размерът на помощта не превишава стойностите, определени в Регламент (ЕС) №702/2014 г.

3. Земеделският стопанин няма право да ползва друго публично финансиране за едни и същи разходи, за които се предоставя подпомагане съгласно схемата. Когато кандидатства за друго публично финансиране, уведомява ДФ „Земеделие”. Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на ЕС, независимо от органа, който ги предоставя.

При кандидатстване за помощта, бенефициерът декларира ползването на друго идентично публично финансиране.

В случай на двойно финансиране, както и представяне на неистински документи, помощта става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

4. Помощта съгласно чл.1, § 5, буква „б“ на Регламент (ЕС) № 702/2014 не се прилага, в случаите на помощ ad hoc в полза на предприятие - обект на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което дадена помощ се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар.

По отношение на чл. 30 от Регламент (ЕС) 702/2014 - Текстът на чл.1, § 5, буква „а“ на Регламент (ЕС) 702/2014 не се прилага.

5. Съгласно изискванията на чл. 6 от Регламент (ЕС) 702/2014 не се изисква стимулиращ ефект за помощи по чл. 30 от Регламент (ЕС) 702/2014.

6. При подпомагане при условията на тази схема не се допуска промяна по отношение на субектите, които се подпомагат.

7. Помощ за компенсиране на материални щети по **чл. 30, параграф 5, буква „а”** от Регламент (ЕС) № 702/2014 по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери, които щети са причинени от природни бедствия, се предоставя на **малки, средни и големи** предприятия по смисъла на Регламент (ЕС) № 702/2014.

8. Публикуване и информация - Във връзка изпълнение на изискванията на чл. 9 от Регламент 702/2014 г. Публикуване и информация, и към настоящия момент на уебсайта на МЗм се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието-ДФ„Земеделие” се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

9. Във връзка с изискванията на чл. 12 от Регламент (ЕС) 702/2014, годишният доклад (в съответствие с глава III от Регламент (ЕО) № 794/2004), изготвян от МЗм за прилагането на настоящия регламент за всяка цяла година или всяка част от годината, през която се прилага настоящият регламент съдържа и метеорологична информация относно вида, времето, относителната сила и местоположението на природните бедствия.

10. Наблюдение - Във връзка с изпълнение на изискванията на чл. 13 от Регламент 702/2014. Наблюдение, за поддържане на подробни записи с информация и подкрепяща

документация, чрез която може да се установи изпълнението на всички условия, определени в регламента, в МЗм се съхранява официална документация и информация относно изпратените уведомления до ЕК, решенията на ЕК за схемите за държавна помощ, помощите, попадащи в обхвата на групово освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

Подробните записи с информация и подкрепяща документация, чрез които може да се установи изпълнението на всички условия, определени в Регламент (ЕС) №702/2014 г. се съхраняват за период от 10 години от датата на предоставяне на последната помощ по схемата за помощ.

В ДФ "Земеделие" се съхраняват документите по Раздели II и III от настоящите указания за предоставяне на помощта.

11. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ "Земеделие" е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето ѝ. В съответствие с чл. 8, ал. 2 от Закона за държавните помощи дейностите по уведомяване, докладване и комуникация с Европейската комисия, се осъществяват от министъра на земеделието.

12. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ "Земеделие" по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

**ИЗП. ДИРЕКТОР ДФЗ: (П)
НИКОЛАЙ КАВАРДЖИКЛИЕВ**